

JOSEF BERNARD PROKOP

PANÍ
GRIMMOVÁ

se představuje

aneb

PŘÍPAD
ZAPOMENUTÉ
VRAŽDY

PANÍ
GRIMMOVÁ
SE PŘEDSTAVUJE

aneb

PŘÍPAD
ZAPOMENUTÉ
VRAŽDY

JOSEF BERNARD PROKOP

PANÍ
GRIMMOVÁ

se představuje

aneb

PŘÍPAD
ZAPOMENUTÉ
VRAŽDY

Fortuna
Libri

Josef Bernard Prokop
Paní Grimmová se představuje
aneb Případ zapomenuté vraždy

Copyright © Josef Bernard Prokop, 2015
Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2015
Cover design © Daniela Antalovská, 2015
Cover photograph © Netfalls – Remy Musser/Shutterstock.com

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri.

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Lucie Bednářová

První vydání.

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána
do informačních systémů nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem,
ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou cestou
nebo jinými prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7321-980-2

Předmluva

Nedávno jsem navštívil svou bezmála stoletou pratetu Marii-Annu Luisu. Máme se rádi od prvních dnů mého pobytu tady na zemi a vydrželo nám to dodnes. Byla vždy mým dobrým duchem. Prožívala se mnou každé mé úspěchy, i neúspěchy.

Když jsem napsal svou první knihu, Tajný deník Karla IV. (a samozřejmě i pokračování), neznala její radost mezí. Vždy totiž milovala historii a historické romány. Výsledkem bylo, že jsem byl od ní doslova zaplavený literaturou, jakkoliv související s oním obdobím, a musel jí slíbit, že v této činnosti budu pokračovat.

Ale tím nejdůležitějším podnětem pro mou první detektivku o paní Grimmové je další pratetina velká láska, tedy detektivní příběhy. A tím se dostávám k jádru věci. Při zmíněné návštěvě jsem od tety Luisy, jak jsme jí vždy říkali, dostal objemný balík papíru. Při bližším ohledání to byly svazky listin a zápisníků. Na můj dotaz, co s tím, jsem dostal lakonickou odpověď: „Josefe Bernarde Prokope,“ tak mne totiž prateta vždycky oslovovala, „pořádně si to prostuduj!“

Po návratu domů jsem si nalil sklenku skvělého kutnohorského červeného, vypnul mobilní telefon, usadil se do oblíbeného křesla a pustil se do čtení. Byly to vzpomínky a příběhy, které si prateta psala po dobu svého dlouhého života. Během několika minut jsem se ponořil do kouzla pratetina světa, dý-

chajícího starosvětským půvabem, dobami, kdy platilo čestné slovo, kdy slušnost, čest a sliby nebyly planými pojmy.

Bylo to však nejenom rodinné vzpomínání, ale zjistil jsem, že se moje drahá prateta několikrát zapojila do soukromého detektivního pátrání jedné ze svých nejlepších přítelkyň, baronky Kornélie Grimmové, velmi činorodé a zvědavé dámy, podle všeho jediné ženy-detektiva-amatéra v českých zemích. Navíc mnoho z těchto pátrání a prožitých dobrodružství zachytila na papír. Po nezbytných úpravách stylistických i jazykových, byly nutné, protože prateta používala příliš archaický slovník z doby první republiky, místy snad až starého Rakouska-Uherska, jsem se rozhodl podělit se s případnými zájemci o možnost prožít napínavá dobrodružství a stát se svědkem poměrně netradičních metod detektiva-dámy ze staré školy.

A tak se nyní, díky mé pratetě Luise (a snad i díky mé maličkosti), můžete účastnit nástupu paní Grimmové na pomyslnou detektivní scénu. Jí si dovoluji popřát šťastné vykročení a vám příjemné čtení s přáním, abyste si na konci knihy mohli říci podle starého italského rčení: *Si non e vero e bene trovato* – není-li to pravda, je to dobře vymyšleno. A to už je všechno.

Josef Bernard Prokop

Kapitola první

Odpoledne se už blížilo svému závěru. Slunce se odráželo v nažloutlém listí, které toho roku padalo ze stromů v nezvyklém předstihu. Vůně, kterou citlivý a pozorný pozorovatel mohl ucítit ve vzduchu už také ohlašovala nastávající podzim.

V zámeckém parku se hbitě pohybovali lidé, oblečení do pracovních kombinéz, jejichž temperamentní nervnost ostře kontrastovala s náladou zmíněného dne. A také s chováním několika dalších lidí, které bychom našli na samém úpatí parku, na zámecké terase. V uplynulých desetiletích bylo se zámek Kostelec zacházeno většinou velmi nevybíravě. Teď ho čekaly lepší časy – když se opět vrátil do rukou rodiny Grimmů, putovaly všechny dostupné prostředky do navrácení jeho krásy a důstojnosti.

V parku, jehož půvaby už byly po nedávných zásazích zahradníků poměrně dobře patrné, se procházelo několik lidí, další seděli na lavičkách a vychutnávali hřejivé paprsky.

Na zámecké terase seděly u zahradního stolu dvě dámy v nejlepších letech. Před nimi na stole ležela mísa se zákusky, velká konvice a dva šálky, ze kterých se linula lahodná vůně horké kávy.

Dámy pohodlně seděly v komfortních křesílkách a utrácely volný čas po svém. Jedna z nich byla brýlatá, s usměvavým, kulatým obličejem, lemovaným kudrnatými světlými, skoro ryšavými, vlasy, se zvědavýma, pronikavýma očima.

Oblečená byla do modrého letního kostýmku, který dovedně maskoval plnoštíhlou postavu. Na první pohled měla napilno, kolem ní leželo několik otevřených knih a ona z nich cosi horlivě přepisovala do otevřeného tlustého sešitu, a poté na volný list papíru.

Její společnice byla její protipól: štíhlá, poměrně vysoká, černovlasá dáma, s ostrými rysy, trochu pichlavýma očima a velkými ústy, očividně velmi rtuťovitá a stále cosi důležitěho vykládající. Pokud bychom začali naslouchat, šlo o toto:

„A představ si, Nelly, že se tu chtějí usadit...“

„O kom mluvíš?“ zvedla hlavu její společnice.

„O tvé neteři Heleně a jejím Pavlovi přece...“ zavrtěla druhá dáma hlavou.

Nelly trpčlivě kývala hlavou, aniž přestala sledovat text.

„Ano, vím to, Hermíno..., proto taky necháváme opravovat to hospodářské stavení..., aby tu mohli bydlet...“

Hermína se k ní naklonila, jako by říkala tajemství.

„...Pavel je tu poprvé, ale říkal, že je tu krásně..., že tu bude rád.“

Chtěla ještě něco dodat, ale světlolasá dáma zvedla autoritativně ruku, jako by nechtěla být rušena, a pak s gestem básníka cosi vepsala do textu.

Od zámeckého parku přicházela dvojice mladých lidí, zavěšených do sebe způsobem, který dobře dával tušit důvěrnost jejich vztahu. Byli oba štíhlí a poměrně vysocí, oblečení do světlých letních šatů. Mladá žena byla modrooká, měla dlouhé světlé vlasy a pohybovala se s nápadnou elegancí. Muž byl naopak tmavý typ, za kterým se ohlédne většina žen, a na nějž žárlí téměř každý muž. Mladá žena si všimla dvojice dam na terase, zastínila si oči před sluníčkem, které ji trochu oslňovalo, a vesele zakřičela:

„Teto Nelly!“

Píšící žena jí v odpověď rovněž zamávala. Zamilovaná dvojice se k ní radostně rozběhla cestou necestou.

Velmi daleko za mladým párem se rozvážně procházel muž středního věku, vybraně oblečený a důstojně pokuřující doutník. Krácel s jednou rukou v kapse, kouřící doutník v druhé.

Černovlasá dáma se naklonila ke druhé:

„Ten Jan Jindřich Helenu vážně nespustí z dohledu...“

Světlovlasá dáma si zaclonila oči a podívala se oním směrem. Pokrčila rameny.

„Jan Jindřich nemá děti a Helena je jako jeho. Schválně, jestli taky poběží...“

Ale čekali marně, muž šel stále stejně klidným krokem a s bystrým pohledem.

Mladá dvojice po chvíli doběhla na terasu. Byli celí zadýchaní, ruku v ruce.

„Dobrý den, paní baronko...“, pozdravil písící dámu mladý muž.

„Už jsem vás několikrát prosila, Pavle, abyste na ten titul zapomněl..., tady už desítky let baroni nejsou...“

„Promiňte, paní Grimmová,“ omlouval se Pavel.

„Nebud' na něj zlá, teto Nelly,“ přimlouvala se Helena. „Když přijedou příbuzní, tak titul používáš.“

„Jenže to musím...“, pokrčila rameny paní Grimmová.

Z domu vyšel pracovně oblečený muž a uctivě se přiblížil ke skupince na terase.

„Paní Grimmová...“

Paní Grimmová odpoutala pohled od svých přátel a otočila se k příchozímu.

„Co se děje, Emile?“

Emil, zahradník a správce zámeckých zahrad, se zjevně ujal práce poslíčka.

„Už jsou tady...“

„Kdo?“

„Z místních novin pro váš příspěvek k dějinám Kostelce a stavbaři od Břízů...“

Paní Grimmová ožila.

„Výborně, Emile, díky...“ Podívala se ještě jednou na list papíru, její příspěvek do *Kosteleckého heroldu*, který měla před sebou, chvílku četla, váhala, pak text podepsala a podala papír Emilovi.

„Dejte jim to... a omluvte mě, musím na stavbu.“

Emil přikyvoval, vzal papír a odběhl do domu.

Aby paní Grimmová vysvětlila, co se bude dít, ukázala rukou směrem k hospodářským budovám, lemujícím svažující se zahradu směrem k vjezdu na státní silnici a do města, které leželo na úpatí zámku, jako by se i v našem století domáhalo opory, kterou mu, ještě jako hrad, poskytoval.

„Bude se bourat... a pak stavět, abyste měli kde bydlet... Půjdem se podívat?“

Nikdo se k tomu příliš neměl, jen Heleně se rozzářily oči.

„Já půjdu... Skočím se převléknout, jdeš taky, Pavle?“

„Jdu...“ A byli pryč.

Jan Jindřich dorazil na terasu a sledoval mizící milence pozorným pohledem.

Paní Grimmová a Hermína se sebraly také a vyrazily směrem k hospodářskému stavení, které za chvíli mělo být dějištěm velkých změn.

Cestou potkali dva mladé muže, skoro chlapce – Petra, syna správce, a zrzavého Marcela, trvajícího na přezdívce Albert, syna Hermíniny známé, který tu byl na brigádě. Doufali, že při bourání najdou něco zajímavého, nejlépe poklad.

* * *

Výraznou vlastností řemesníků je jejich častá nevyzpytatelnost. V příchodu, záměrech, i konání. A ačkoliv stavební firma bratří Břízů, vlastně správně Brzizu, založená 1775 Jo-

hanem Wacslawem Brzizou, patřila k tradici města a odváděla dobré služby už bezpočtu generací jeho obyvatel, přece nedokázal Jan Bříza, nynější majitel, zaručit, v kolik hodin přesně jeho stavební četa nastoupí.

Hlavní však bylo, že už tu byli, a za malou chvílku dokázali udělat velký kus práce. Část z nich odstrojovala střechu, a to tak rychle, že místy už byly vidět krokve a vaznice. Druhá část dělala průzkum dalších míst.

Opodál postávali dva muži zarputilého výrazu, podle něhož paní Grimmová hádala, že se jedná o památkáře. Za tím účelem nechala připravit malé občerstvení, skládající se, kromě chlebičků a zákusků, také ze zásoby dobrého piva a slivovice. Všimla si že to úředníkům většinou usnadňuje rozhodování.

Dělníci se chystali propátrat sklep. Staré, plechem pobité dveře, museli otevřít násilím. Nechali pak prostor, aby se vyvětral, protože vzduch tady byl hodně zatuchlý.

„K čemu to tu dříve sloužilo, paní baronko?“ zeptal se jeden z památkových úředníků.

Paní Grimmová tohle oslovení neměla ráda, ale u památkářů ho tolerovala. Zhluboka se nadechla, aby mohla začít s malou přednáškou:

„Kdysi to bývala hospodářská budova, ve třicátých letech pak první ústřední topení v kraji. Šachtami, myslím, že byly dvě, se dolů shazovalo uhlí a ve sklepech se házelo do velké pece, od které vedlo potrubí do některých místností v zámku. Na druhé straně, někde jak stojíme my, byla odvětrávací šachta, kterou zazdili někdy po válce. To už ústřední topení dávno nepracovalo. Když šachty znovu otevřeme, budou sklepy správně větrat a vrátíme budovy do stavu před skoro sto lety. Souhlasíte, pánové?“

Odpovědi jí byly trochu bezradné pohledy a přikývnutí. Odpovědnost a rozhodování nebyly zjevně silnou stránkou těchto pánů. Tím lépe. Paní Grimmová byla přichystaná

zaútočit na ně v případě potřeby veškerou silou své osobnosti.

Mezitím se už sklepní prostory řádně vyvětraly a dělníci sestoupili dolů. Kupodivu, předválečné elektrické vedení odolalo zubu času a světlo od prastarých žárovek se rozlilo docela útulně po rozsáhlém prostoru. Bylo vidět, že klenba je zcela neporušená a šachty zaslepené a zazděné.

„Ty šachty jsou asi plné cihel nebo kamenů,“ řekl Bříza junior svému otci, „začneme odspoda, nebo je vybereme horem?“

Bříza senior přikývl: „Právě na to myslím, začal bych asi vrchem... Pak vyrazíme zátku a zbytek vypadne.“ A podívali se na paní Grimmovou, zda souhlasí.

Paní Grimmová přikývla. Všichni se zase pustili do práce, vlastně následovali své předky, kteří pod hlavičkou stejné firmy dělali něco podobného, ovšem přesně obráceně.

Jakmile byl odseknutý kryt šachet, vybírali cihly a kusy kamenů. Pak nastala chvíle, kdy už nedosáhli na výplň a bylo zapotřebí vyrazit zátku vespod. Na tu chvíli zřejmě čekali správci Petr s rusohlavým Albertem. Nabídli se, že to provedou. Dělníci nebyli příliš nadšení, že se jim budou dva kluci míchat do řemesla, ale pohled na plné stoly s občerstvením je s tím smířoval. Oba mladí muži se vyzbrojili potřebným nářadím a vyrazili s odborným doprovodem jednoho zedníka do sklepení. Po chvíli se odtud ozvalo pravidelné dvojhlasé bouchání.

„Kluci si myslí, že objeví poklad...“, smál se Bříza senior.

Jen to dořekl, ozval se hukot a šachta se při pohledu seshora vyprázdnila. Všechna výplň se sesypala do sklepení.

„Hotovo,“ slyšeli zedníkův hlas ze sklepa, pár metrů od nich.

„Skvěle...“, pomyslela si paní Grimmová.

Najednou, naprosto nečekaně, se ozval ze sklepa strašlivý křik. Jekot k smrti vyděšeného člověka, ze kterého mrazilo.

Přibližoval se, jak Albert, bledý jako stěna a držící se za ústa, běžel jako o život do schodů vedoucích ze sklepa. Volnou rukou ukazoval kamsi za sebe. Pak doběhl s vypětím sil nahoru, vrhl se stranou a zvracel.

Paní Grimmová se jako první rozběhla do sklepa a ostatní ji následovali. Na hromadě sutin leželo něco, co vypadalo jako použité oblečení, sako, kalhoty a kravata, ale při bližším ohledání viděli, že v oblečení se bělají kosti. Obrazu, jenž by se dal nazvat triumf marnosti, korunovala lebka, která se vyzyvavě válela o kousek dál a prázdnými očními důlky se jim dívala do tváří.

Kapitola druhá

„Ať je to, kdo je to, bude to asi stejně promlčené,“ tvrdil jim policista, který přijel s výjezdovou skupinou. On i ostatní byli viditelně unavení a bez nálady. Nevědí, kam dřív skočit, a jsou zavolaní k případu, který by klidně mohl počkat.

Kolem něj stáli obyvatelé zámku Kostelec, kteří se seběhli, když slyšeli velký křik a viděli ten zmatek.

„...o to přece nejde..., musíte zjistit, o co se jedná, kdo jiný by to měl dělat, když ne policie,“ ozvala se energicky a dosti ostře paní Grimmová.

Už toho měla dost. Řekli jim, ať čekají, než to s nimi někdo sepíše. Nebyla na takové jednání zvyklá. Nebyla zvyklá otálet. Ostatní se na ni udiveně podívali, protože tuhle stránku její osobnosti neznali. Bylo toho na ně asi moc, v to srpnové pondělí.

Kriminalista přešel prostořekou postarší paní studeným pohledem. Pak se unaveně zeptal:

„A vy jste kdo? Personál? Děláte tu? Jen pár otázek a můžete se vrátit ke své práci.“

Paní Grimmová se zhluboka nadechla, protože neměla daleko k urážce policejního důstojníka, naštěstí ji Hermína chytila pevně za rukáv.

„Půda, na které stojíte, mi patří, stejně tak zámek a všechno co vidíte kolem... Já jsem majitelka toho všeho tady, pane... pane... Promiňte, ale asi jste se nám zapomněl představit...“

„Nejdřív vy, paní.“ A kriminalista si vytáhl zápisník. Baronka se znovu zhluboka nadechla, ale Hermína do ní zlehka strčila loktem a významně se na ni podívala. A tak už vcelku normálně řekla:

„Jsem Kornélie Grimmová...“

Kriminalista polkl překvapením.

„Kornélie... Je to s C nebo K? Zvláštní...“, vrtěl hlavou nepřeliš uctivě.

Vůbec se mu to tady nelíbilo, proto byl tak nepříjemný. Zámecké osazenstvo s nosy nahoru. Nepřipadal si v tomto prostředí dobře. Měl své povolání rád, ale pouze pokud považoval vykonávanou práci za smysluplnou. Nějaká stará kostra...! Mohli sem poslat kteréhokoliv nováčka. Každou chvíli je mohli potřebovat jinde a oni tu ztrácejí čas. A teď ho ta žena zdržuje.

„Můžete mi prosím odpovědět?“

„Ano, pane, jehož jméno neznám – jsem Cornelia Maria Theresia Anna Magdalena Grimmová. Moje rodina..., baronové z Grimmu vlastnili tohle panství ještě když to byl hrad.“ Kriminalista udiveně zvedl hlavu a očima ji přešel od hlavy k patě.

„Takže aristokratka?“

„Pokud vám to lépe zní, tak ano... Nevybrala bych si to sama, ale narodila jsem se tak. Ale nebojte, líbání rukou nevyžaduji... Tady vedle mě je má sestřenice, Hermína Estretti..., mám pokračovat?“ To už vyslovila takovým tónem, že do teplého podzimního vzduchu zafičel ostrý mrazivý vítr.

Kriminalistovo chování se o poznání změnilo.

„Já jsem inspektor Chval, Jindřich Chval, promiňte, že jsem se nepředstavil dřív.“ Sáhl do náprsní kapsy a podal paní Grimmové vizitku. Kromě policejní hodnosti tam byla i hodnota akademická.

„Vidíte, když chcete, umíte být sympatický mladý muž, inspektore.“ Paní Grimmové to začalo poněkud připomínat její zamilované detektivní romány, a to se jí velmi zamlouvalo.

„Jak došlo k nálezu?“

„Už jsme vám to přece řekli,“ dohřál se Bříza senior, chceme dodělat tu práci...“

„Pak chápete, že i my tu naši... a teď to laskavě pojdte nadiktovat do protokolu – vy jako majitel firmy a s vámi i nálezci.“

Zamířili ke stolům s pohoštěním a rozložili si tam papíry. Někteří z přítomných šli zvědavě s nimi, jiní si vzrušeně vyměňovali informace, kterých však nebylo mnoho.

* * *

Paní Grimmová se rozhodla využít čas smysluplněji. Byla zvědavá na místo činu, které ji čímsi přitahovalo. Zvědavost? Touha po dobrodružství, která je většině z nás vlastní dlouho do podzimu života?

Albert tady postával, stále ještě bledý a nesvůj. Pochopila, jak se cítí a co ho trápí. Položila mu zlehka ruku na rameno.

„To by vyděsilo každého, Alberte...“

Utrápeně na ni pohlédl. „...možná, paní Grimmová, ale... já vůbec nevěděl, co dělám...“

„Někdy vám budu vyprávět, jak jsem prožívala za války první nálet. To se pobavíte...“

Albert se na ni vděčně podíval a kývl hlavou. „Moc rád si to poslechnu, paní Grimmová, ale někdy jindy...“ a pomalu odcházel. Namířil si to kamsi do města.

* * *

Paní Grimmová si konečně mohla jít v klidu prohlédnout místo nálezu. Stanula před polorozpadlými dřevěnými dveřmi, které držely pohromadě jen zásluhou ocelových pásků z někdejší výzdoby. Byly pootevřené – za nimi ve sklep-ním přítmí tušila příkré schodiště. Opodál bylo ústí šachty, nyní odkryté. Neváhala a šla se tam podívat.

Hleděla do odkrytého ústí šachty a náhle ucítila dotyk zla. Nebyla to příjemná představa. Ten člověk tam jistě nespadal sám. Byli by ho našli. Někdo ho tam hodil a zasypal. Kdosi neznámý stál na stejném místě jako ona a vraždil. Ačkoliv byl teplý den, paní Grimmovou zamrazilo. Násilím se odtrhla od toho místa a šla zpět ke vchodu. Otevřela dveře a opatrně sestupovala po prošlapaných schodech.

Přechod ze slunce do polotmy a chladna nebyl příjemný. Chvilí také musela mhouřit oči, aby dobře viděla.

Policejní technici už mezitím skončili a nechali vše, jak bylo.

V hromadě suti se rýsovala kostra, oblečená do zbytků nevýrazného oděvu, snad tmavě zelené barvy, který ji vlastně držel pohromadě. Což neplatilo o lebce, která se odkutálela stranou. Paní Grimmová si ji pozorně prohlížela. Zdálo se jí, že vlevo vzadu kus lebky chybí. Také spodní čelist ležela zvlášť a bylo vidět zbytky zubů.

Kdo to asi byl? Zнала ho? Co se tu mohlo stát?

Náhle už měla pocit, že jí pohled stačil, a téměř vyběhla po strmých schodech do světla, tepla a voňavého, už skoro podzimního, vzduchu.

Otrásla se, ani nevěděla přesně proč. Bydleli tu a ani nevěděli, že ve sklepe s nimi přebývají něčí pozůstatky. Rozhlédla se, jestli není nikdo nablízku, rázným, cílevědomým krokem přešla ke stolům s občerstvením. Spokojeně přikývla, když si všimla, že jedna sklenka je naplněná skotskou, a rázně ji vypila jediným douškem.

* * *

K hospodářské budově se blížila skupina kriminalistů, kteří balili své náčiní a chystali se na další místo, kde jich bude zapotřebí. Paní Grimmová je mlčky a bez zvláštního zájmu sle-

dovala. Věděla, že případ, který je zřejmě promlčený, berou jako obtěžování, jako mlácení prázdné slámy.

Inspektor Chval k ní přistoupil.

„Paní Grimmová, prohledali jsme všechny prostory, ale nic dalšího jsme nenašli. Poprosím vás, abyste všechny další případné nálezy ohlásili... může nám to usnadnit pátrání po totožnosti nebožtíka... Bude to asi těžké... po tolika letech...“

„Tolika let? Víte zhruba...“

„Předběžně několik desítek let...“

Paní Grimmová přikývla.

„Doufám, že ty ostatní šachty budou méně dramatické...“

„Kolik jich tu ještě bude?“

„Nevím přesně, snad jedna nebo dvě...“, odmlčela se a polkla.

„...odvezou si tu... toho...“, řekla paní Grimová skoro prosebně.

Chval se na ni chápavě, najednou až přátelsky zadíval a přikývl.

„Jestli zjistíme, kdo to je, dáme vám vědět...“

„A jestli ne?“

„Našli jsme u něj doklady, ale jsou nečitelné... Třeba to technici zvládnou. Zavolám vás...“

„Vaše slovo?“

Chval se na ni udiveně podíval a po chvíli přikývl.

„Ano, máte moje slovo... Na shledanou, paní Grimmová.“

Při tom mávl na auto, které stálo opodál. Řidič okamžitě přijel, Chval nasedl a služební vůz s protočením kol odjel. Zablédla pouze Chvalovo zamávání.

Paní Grimmová a Hermína osaměly. Baronka se naklonila ke své společnici:

„Nechtěla jsem to říkat před nimi ani před policajty, ale je tu ještě jeden sklep. Pamatuju si to dobře...“

* * *

Zámek Kostelec se vlastně skládal ze dvou zámků, obklopených mnohahektarovým parkem. Byly postavené proti sobě hlavními vchody. Menší z nich byl původně klášterem, který se posléze stal rovněž zámkem.

Kousek za oběma budovami se – symetricky po obou stranách – rozkládaly (za minulého režimu doslovně) hospodářské budovy, postavené nebo upravené ve stejném stylu.

Jednou z mála věcí, na kterých paní Grimmová lpěla od dětství, byla společná večeře. Byla tak vychovávána. Ke stolu je zval vždy hlas velkého mosazného gongu, který dodnes plnil stejnou funkci – svolávat hladové. Jeho sametový, znělý tón paní Grimmová milovala.

Samozřejmě, byly situace, kdy ustoupila i z toho, ale muselo se jednat o závažnou událost, například přírodní katastrofu.

Celá léta byla zvyklá žít skromně, bez velkých výdajů. Od doby, kdy dostala od státu zpět, jako přilepšení k malé penzičce, několik nemovitostí v Kostelci, ale i v hlavním městě, si mohla leccos dovolit. Jeden dům od ní odkoupil stát, protože byl zabraný pro nejmenovaný státní úřad, druhý byl na spadnutí, o pozemek pod ním se strhla doslova rvačka, a tak i za tento dům utržila slušnou sumu. Ona i její přátelé tedy mohli díky uloženým a investovaným prostředkům užívat slunného podzimu života, aniž se museli příliš uskromňovat. Po krátké době se naučili tuto možnost využívat, nikoliv však zneužívat.

A tak i toho srpnového večera, kdy odcházející den ještě vydechoval horký voňavý vzduch a světla pomalu ubývalo, se sešli všichni obyvatelé zámku, aby obdivovali další z výtvorů zámecké kuchařky, paní Marie. Byly s paní Grimmovou spolu-

žačky ze základní školy a dlouholeté kamarádky. Tak dobré, že Marie odmítla nabídky z vyhlášených hotelů, jejichž ředitelé dobře znali Mariiny schopnosti, a usadila se na kosteleckém zámku. Tady žila a připravovala své lahodné pokrmy vděčným přátelům.

Paní Grimmová si dobře pamatovala, jak Marie už ve škole udivovala své spolužáky kulinářskými počiny.

Osazenstvo zámku dále tvořilo kromě paní Grimmové, Hermíny, neteře Heleny a jejího přítele-snoubence Pavla ještě několik dalších osob.

Zlí jazykové říkali zámku domov důchodců. Byla to z velké části pravda. Paní Grimmová se tady v Kostelci narodila, chodila tu do školy a měla ve městě i okolí mnoho přátel, kamarádů a známých.

Když se ujala „vlády“ na zdejším zámku, uvědomila si, jak by jí tu bylo samotné smutno, vzpomněla si na své kamarády z dětství, v té době však už byli všichni důchodového věku.

Měla je snad nechat jít do opravdového domova důchodců, když ona měla tolik místa? Nastěhovali se tedy k ní a každý tu měl svůj úkol, za který dostával slušný příspěvek k malé penzi. Žili tu v klidu a svornosti. Byli to přátelé, kteří si navzájem pomáhali.

Kdo všechno?

Jak už jsme poznamenali, kuchařka Marie, kamarádka z dětství. Dále řidič Jan s manželkou, s její sestrou a sestřinou dcerou. Zahradník Emil, paní Jarmila, obvodní lékařka na penzi, od které kdysi paní Grimmová ve škole opisovala. Další obyvatelkou byla Alžběta – zámecká hospodyně, její muž – správce Martin, jejich dospělé děti – Kamila a asi třiačtyřicetletý Petr.

A také tu žil bratranec paní Grimmové, poslední rytíř, jak se mu přezdívalo, Jan Jindřich Karel Václav Przemysl Grimm.

Nesmíme zapomenout na tři pomocníky – bratři Kašpar, Melichar a Baltazar, asi třicátníci, kteří více než hlavou po-